
**Dendrokronologisk
undersøgelse af tømmer fra
våningshus 'Solglytt' fra
Båstebakken, Rasvåg,
Flekkefjord kommune,
gnr/bnr 26/145, Vest-Agder,
Norge ('Hidra 24')**

NNU Rapport 5 - 2018

---

af Claudia Baittinger

Nationalmuseet
Miljøarkæologi og Materialeforskning
Dendrokronologi

Vest-Agder, Norge

Våningshus 'Solglytt' fra Båstebakken, Rasvåg, Flekkefjord kommune, gnr/bnr 26/145 Vest-Agder, Norge ('Hidra 24')

Kommune nr.: Flekkefjord 1004

Gnr./Bnr.: 26/145 (58 i 'Norges Bebyggelse')

Koordinater: 58.212315, 6.581318

Ejere: Merete Fuglesang Myklebost og Christian Hartwig

Adresse: Grønnevoldalen 6, 4432 Hidrasund

Bruksnavn: Solglytt

Stednavn: Båstebakken (Båstebakkjen, Båstøbakken).

Prøvetagning: 16-10-2013. Helge Paulsen, Christoffer Christensen, Inger Vågen og Claudia Baittinger. Ejer var ikke til stede.

Nationalmuseet og Vest-Agder fylke ved Fylkeskonservatoren.

Formål: Datering og materiale til grundkurveopbygning.

Undersøgt af Johannes Edvardsson og Claudia Baittinger.

NNU j.nr. A9464. Efterår 2017 og januar 2018.

Prøver

Fem prøver er udtaget fra bjælker fra bygningens tømmerkerne (se også feltrapport). Prøverne er udtaget i form af kiler (trekanter) udvendig på det sydøstlige hjørne af huset.

Publicering: Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden: <http://natmus.dk/footermenu/organisation/bevaring-naturvidenskab/miljoearkaeologi-materialeforskning/dendrokronologi/dendrokronologisk-rapportoversigt/>

Alle prøver er fyr (*Pinus sylvestris*). Det er kun muligt at genkende overgangen fra kerneved til splintved på to af prøverne.

Antallet af årringe i de enkelte prøver varierer mellem 69 og 156.

På ingen af prøverne kan der med sikkerhed konstateres Waldkante (den sidstdannede årring under barken).

Alle prøver kan dateres (se Figur 1).

En tolkning af dateringsdiagrammet (Figur 1) viser, at træerne, som prøverne stammer fra, er fældet ca. 1740 og ca. 1790 e.kr.

Med kun fem prøver i alt baserer denne tolkning på et spinkelt datagrundlag. Prøverne indeholder ikke særlig mange årringe, og ved tre af prøverne er der flere årringe - som pga. bevaringstilstanden - kunne tælles, men ikke måles.

Prøverne deler sig i to grupper:

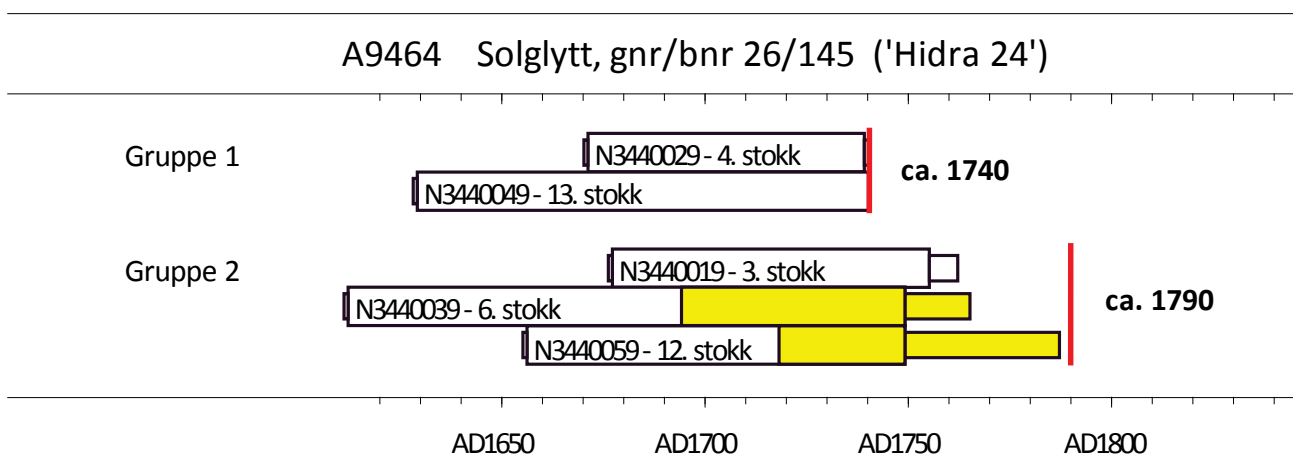
Gruppe 1 (ca. 1740), som indeholder 4. og 13. stokk over gulv.

Gruppe 2 (ca. 1790), som indeholder 3., 6. og 12. stokk over gulv.

Dette kan tyde på, at nogle bjælker er blevet ombyttet/erstattet efter en flytning eller nyopsætning af bygningen, som dermed kan støtte teorien om, at bygningen på et tidspunkt er blevet flyttet.

I forbindelse med feltarbejdet er der udtaget de prøver, som virkede mest lovende mhp. antal årringe og bevaringstilstand. På baggrund af det eksisterende

datamateriale er det desværre ikke muligt at udtale sig om tidspunktet for opførelsen af bygningen.

Figur 1: Dateringsdiagram som viser hver enkelt prøves indplacering på en tidsskala. Den gule signatur angiver, at der er konstateret splintved på prøven. De reducerede bjælker angiver årringe, som ikke er målt - men talt - og anvendes ved beregningen af fældningstidspunktet.

Årringskurverne for de fem prøver krydsdaterer indbyrdes og de enkelte trækurver er derfor sammenregnet til en samlet middelkurve N344M004. Middelkurven er på 128 år og dækker tidsrummet fra år 1622 til 1749 e.kr.

Middelkurven er sammenlignet med eksisterende grundkurver for fyrretræ for Skandinavien. Den bedste korrelation opnås med grundkurver for Vest-Agder og Aust-Agder fylke. Hvilket således angiver voksestedet for træerne, som de undersøgte prøver stammer fra (Tabel 1).

Tabel 1: Tabel over t-værdier for krydsdatering af middelkurven N344M004 med eksisterende grundkurver for fyrretræ.

Grundkurve	start	slut	N344M004
Vest-Agder minus Aaseral 237 timber	AD1353	AD1936	5.07
Vest-Agder Aaseral 91 timber	AD1223	AD1857	2.93
Aust-Agder indland 27 half chronos	AD1254	AD1744	2.38
Aust-Agder kystområdet 18 half chronos	AD1487	AD1837	3.75

Referencer

t-værdier: Baillie, M.G.L. & Pilcher, J.R., 1973: A simple cross-dating program for tree-ring research, *Tree-Ring Bulletin* 33, pp. 7-14.

Billeder

Inger Vågen og Claudia Baittinger

A9464 - katalog over undersøgte prøver

A9464 Hydra 24\N344M004.d

Title : A9464 Hydra 24 5 timber sample 1-5 minus diverse rings

Comment: minus 10 juvenile rings and 38 rings in the end due to 6 missing rings

Chronology mean Ring-width PISY data of 128 years length

Dated AD1622 to AD1749

chronology

Average ring width 90.74 Sensitivity 0.17

A9464 Hydra 24\N3440019.d

Title : A9464 Hydra 24 Sample 1 minus 7 rings

Raw Ring-width PISY data of 79 years length + 7 rings unmeasured

Dated AD1677 to AD1755

Number of sapwood rings unknown and no bark surface

Average ring width 127.76 Sensitivity 0.22

A9464 Hydra 24\N3440029.d

Title : A9464 Hydra 24 Sample 2

Raw Ring-width PISY data of 69 years length

Dated AD1671 to AD1739

Number of sapwood rings unknown and no bark surface

Average ring width 140.01 Sensitivity 0.20

A9464 Hydra 24\N3440039.d

Title : A9464 Hydra 24 Sample 3 minus 16 rings due to 6 missing rings

Raw Ring-width PISY data of 138 years length + 16 rings unmeasured

Dated AD1612 to AD1749

55 sapwood rings and no bark surface

Average ring width 58.31 Sensitivity 0.28

A9464 Hydra 24\N3440049.d

Title : A9464 Hydra 24 Sample 4

Raw Ring-width PISY data of 112 years length

Dated AD1629 to AD1740

Number of sapwood rings unknown and no bark surface

Average ring width 102.38 Sensitivity 0.19

A9464 Hydra 24\N3440059.d

Title : A9464 Hydra 24 Sample 5 minus 38 rings due to 6 missing rings

Raw Ring-width PISY data of 94 years length + 38 rings unmeasured

Dated AD1656 to AD1749

69 sapwood rings and no bark surface

Average ring width 72.17 Sensitivity 0.25

Bilag 1

FELTRAPPORT

BYGNINGSVERN FYLKESKONSERVATOREN I VEST-AGDER

Dendrokronologisk objekt:	‘Hydra 24’, våningshus
Fylke:	Vest-Agder
Kommune nr.:	Flekkefjord 1004
Gnr/Bnr:	26/145 (58 i ‘Norges Bebyggelse’)
Koordinater:	
Prøvene tatt av:	HP+CC+CB+IV
Dato for prøver:	16-10-2013

Prøvenr.	Sted	Rom	Bark	Yte	Bearb.	
1	Udvendig, På SØ- hjørnet af vånings- huset. Første etage			+	+	3. stakk over gulv
2				-	+	4. stakk over gulv
3				?	+	6. stakk over gulv
4				+	+	13. stakk over gulv
5				?	+	12. stakk over gulv

KOMMENTARER:

Alle prøver fyrretræ,
udtaget som trekanter.

